

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
2.Bf.454/2013/6. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2014. év november hó 4. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ítéletet:

A rablás büntette miatt a vádlott ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2013. év október hó 25. napján kelt 10.B.1120/2011/24. számú ítéletét **megváltoztatja.**

A vádlottal szemben kiszabott börtönbüntetés tartamát 3 (három) évre enyhíti.

A vádlott legkorábban a szabadságvesztés 2/3-ad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A vádlott előzetes letartóztatásának befejező napja: 2013. október 25. napja.

A vádlott anyja nevét pontosítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült 20.880,- (húszezer-nyolcszáznyolcvan) Ft bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Törvényszék 2013 október hó 25. napján kihirdetett 10.B.1120/2011/24. számú ítéletével vádlott bűnösségét rablás büntetében (Btk.365.§ (1) bekezdés a./ pont és (3) bekezdés a./ pont) állapította meg, ezért őt 4 év börtönbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte, rendelkezve a feltételes szabadságra bocsátás kezdő időpontjáról. Az előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe beszámította és döntött a bűnügyi költség viseléséről is.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen kizárólag a vádlott védője jelentett be fellebbezést, okának és céljának megjelölése -, és indokolás nélkül.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.393/2013/3. számú átiratában a bejelentett védelmi fellebbezést alaptalannak tartotta. Álláspontja szerint a törvényszék a bizonyítást a perrendi szabályok maradéktalan betartásával folytatta le. Az ügyészi érvelés szerint az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállás a Be.351.§ (2) bekezdésében írt megalapozatlansági hibáktól mentes, az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének is eleget tett. A megállapított tényállásból okszerűen következett a vádlott bűnössége, cselekményének minősítése is törvényes. A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség kiemelte, hogy a bűnösségi körülmények figyelembe vételével kiszabott büntetés megfelelő mértékű, lényeges enyhítése nem indokolt. Mindezekre tekintettel a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék ítéletét hagyja helyben.

A vádlott védője a nyilvános ülésen úgy nyilatkozott, hogy a fellebbezését a büntetés enyhítése érdekében tartja fenn. Kifejtette, hogy álláspontja szerint a védece nem fogott fegyvert a sértetre, csupán az állapítható meg kétséget kizáróan, hogy a vádlott a ruházatát felhúzta és a fegyvernek látszó tárgyat megmutatta a sértettnek. Hozzátette, hogy ez a minősítésen nem változtat, de a tényállás álláspontja szerint ennyiben módosítandó. Kérte, hogy a másodfokú bíróság enyhítő körülményként vegye figyelembe az időmúlást, a vádlott beismerő vallomását és azt, hogy önként jelentkezett a hatóságoknál, valamint személyi körülményeiben bekövetkezett kedvező változást.

A vádlott az utolsó szó jogán előadta, hogy mindenképpen szeretné megtéríteni a kárt, tekintettel arra is, hogy most már van jövedelme.

A büntetés enyhítésére irányuló védői fellebbezés az alábbiak szerint alapos.

A Fővárosi Ítéltábla a védelmi perorvoslat folytán bírálta felül a Be.348.§ (1) bekezdése alapján a Fővárosi Törvényszék ítéletét és az azt megelőző elsőfokú bíróság eljárást. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat túlnyomórészt megtartotta.

Eljárási szabályt sértett azonban, amikor a vádlott a poligráfos vizsgálatáról készült szaktanácsadói véleményt a tárgyalás anyagává tette (24. tárgyalási jkv. 3. oldal, nyomozati irat 281. oldal), továbbá azt „bizonyítékként” értékelte (ítélet 6. oldal 5. bekezdés és 7. oldal 3. bekezdés).

A Fővárosi Ítéltábla 5/2014. (IX.29.) BK véleményének idevágó álláspontja szerint: a bírósági eljárásban a törvény kizáró rendelkezése alapján nincs lehetőség a poligráfos vizsgálat során készített jegyzőkönyv okirati bizonyítékként történő felhasználására. A poligráfos vizsgálat eredménye nem minősül bizonyítási eszköznek és így a bíróság a bizonyítékok között sem értékelheti. A poligráfos vizsgálatról készült szaktanácsadói vélemény a Be.76.§ (1) bekezdésében kizárólagos jelleggel felsorolt bizonyítási eszközök között nem szerepel, ezért annak tárgyalás anyagává tétele, bizonyítékként értékelése a perrendi szabályok megtartása mellett nem lehetséges.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a vádlott poligráfos vizsgálatáról készült szaktanácsadói véleményt a bizonyítékok köréből kirekesztette. A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy az elsőfokú bíróság fenti Be.375.§ (1) bekezdése szerinti relatív eljárási szabálysértése az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, illetőleg a büntetés kiszabására lényeges hatással nem volt, ezért ez nem eredményezhette az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását.

A fentiekben túlmenően a Fővárosi Törvényszék a perrendi szabályok maradéktalan megtartása mellett folytatta le a bizonyítási eljárást.

A Fővárosi Törvényszék ügyfelderítési kötelezettségének teljességgel eleget tett. A beszerzett és értékelési körébe vont bizonyítékokat logikusan értékelte, mérlegelte. Törvényesen járt el, amikor lényegét tekintve a sértett nyomozás során tett (nyomozati irat 89. oldaltól), tárgyaláson felolvasott és a tanú által fenntartott (24. tárgyalási jegyzőkönyv 7. oldal) vallomására alapította az ítéleti tényállást. a vádlott a tárgyaláson részletes vallomást nem tett, ugyanakkor a sértett tanú nyomozati vallomásának felolvasását és nyilatkozatát követően előadta, hogy úgy történt minden, ahogy azt a sértett mondta (24. tárgyalási jegyzőkönyv 9. oldal). A vádlott a tárgyaláson bűnösségét alátámasztó olyan nyilatkozatot is tett, miszerint elővette a fegyvert, azt nem tartotta a sértettre, de ettől megijedt a sértett (tárgyalási jegyzőkönyv 7. oldaltól).

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a Fővárosi Törvényszék által helyes mérlegelés útján megállapított tényállás túlnyomórészt megalapozott, az az alábbi kiegészítésekkel irányadó volt a felülbírálat során.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Be.352.§ (1) bekezdés a./ pontja alapján az iratok tartalmára figyelemmel az alábbiakkal egészíti ki.

- Az elsőfokú ítélet tényállásának első sora (ítélet 2. oldal alulról az első bekezdés első sor) azzal egészítendő ki, hogy a sértett 1995-ben született (zártan kezelt iratok adatai alapján)
- Az elsőfokú ítélet 3. oldal 3. bekezdése kiegészítendő azzal, hogy a vádlott a sértettől a tárgyaláson bocsánatot kért (24. tárgyalási jegyzőkönyv 9. oldal).

A fenti kiegészítésekkel teljeskörűen megalapozottá vált ítéleti tényállás a másodfokú eljárásban - a Be.352.§ (2) bekezdésére is figyelemmel - irányadó volt.

A Fővárosi Törvényszék okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és a terhére rótt cselekményt is helyesen minősítette.

Helyesen járt el, amikor a Btk.2.§ (2) bekezdése alapján az elbíráláskor hatályos új büntető törvénykönyvet alkalmazta, mivel a szerint a vádlott terhére rótt bűncselekmény enyhébben bírálendő el. A másodfokú elbírálás során is hatályos Btk.365.§ (1) bekezdés a./ pont és (3) bekezdés a./ pont szerint minősülő bűncselekmény büntetési tételkerete 5-10 évig terjedő szabadságvesztés, ezzel szemben az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény 321.§ (4) bekezdés a./ pontja szerint minősülő fegyveres rablás esetén a kilátásba helyezett büntetés 5-15 évig terjedő szabadságvesztés volt. Ezen felül az elsőfokú ítélet 7. oldalán a törvényszék helyesen mutatott rá arra, hogy az elbíráláskor hatályos Btk. feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezései is kedvezőbbek a vádlottra nézve figyelemmel a 4/2013. (X.14.) BK véleményben foglaltakra is.

A Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék jogi indokolás körében kifejtett álláspontjával egyetértett, az abban foglaltakat csupán az alábbiakkal kívánja kiegészíteni.

Az ítéleti tényállásban írt cselekményt a vádlott lőfegyver utánzatával követte el. Az ilyen esetekben elegendő, hogy az adott elkövetési eszköz lőfegyvernek látszik és arra a sértett, mint valószínű lőfegyverre tekint. A lőfegyver utánzattal történő elkövetéskor - a védői felvetéssel szemben - nem szükséges, hogy az utánzatot a vádlott ténylegesen ráfogja a sértetre, elegendő, ha az elkövetési magatartás kifejtése során csupán a sértett számára azt láthatóvá teszi.

Jelen ügyben a 15 éves sértett esetében az adott körülmények között a vádlott által kifejtett magatartás lenyűgöző erejű rablási fenyegetés volt, ezt egyébként maga a vádlott is elismerte, amikor úgy nyilatkozott, hogy a fegyvertől a sértett megijedt. A vádlott ennek a fenyegetésnek a hatására tudta megvalósítani a vagyon elleni bűncselekményt. A fenti bűncselekmény szerinti minősítés összhangban áll a bírói gyakorlattal, ugyanis a fenyegetés kisebb foka is elegendő, ha az lenyűgöző hatással bír a sértetre (EBH 2007.1591.).

A Fővárosi Törvényszék a büntetés kiszabása során irányadó súlyosító és enyhítő körülményeket túlnyomórészt helyesen sorolta fel, azonban azok részben helyesbítésre szorulnak. A Fővárosi Ítéltábla az ilyen jellegű bűncselekmények rendkívüli elszaporodottságára történő utalást mellőzi, mivel ezt semmilyen statisztikai adattal az elsőfokú bíróság nem támasztotta alá és köztudomású tényként sem kezelhető. További súlyosító tényező ellenben, hogy a vádlott az erőszakos vagyon elleni bűncselekményt 15 éves kiskorú sértett sérelmére valósította meg. Ugyanakkor enyhítő körülményként kellett figyelembe venni, hogy a vádlott által használt elkövetési eszköz nem valódi lőfegyver, hanem csupán lőfegyver utánzat volt.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor az enyhítő szakasz alkalmazásával (Btk.82.§ (2) bekezdés b./ pont) szabta ki a vádlottal szemben a szabadságvesztést. A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint azonban a Btk.79.§-ában meghatározott büntetési célok az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztésnél enyhébb börtönbüntetés kiszabásával is biztosíthatóak. Az enyhítő szakasz szerint megállapítható törvényi minimumhoz közeli szabadságvesztés meghatározásának az indoka, hogy a bűncselekmény elkövetésének módja, konkrét körülményei, a rablási fenyegetés legkisebb mértékét alig meghaladó kvalifikált fenyegetés, a fegyver utánzattal történő

elkövetés nagymértékben csökkentette a vádlott terhére rótt bűncselekmény konkrét tárgyi súlyát, figyelemmel a vádlotti bocsánatkérésre is.

A szabadságvesztés büntetés eggyel enyhébb végrehajtási fokozatban történő megállapításával is egyetértett a másodfokú bíróság azzal, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása (elsőfokú ítélet 8. oldal 4. bekezdés) az alábbiak szerint pontosítandó.

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés végrehajtási fokozata a Btk.37.§ (3) bekezdés ad./ pontja alapján lenne fegyház, de a Btk.35.§ (2) bekezdésére figyelemmel a 37.§ (2) bekezdés a./ pontja szerint a börtön fokozat megállapítása indokolt.

A Fővárosi Törvényszék pontatlanul határozta meg az ítélet rendelkező részében a vádlott feltételes szabadságra bocsátásának törvényi lehetőségét. A Fővárosi Ítéltábla a Btk.38.§ (2) bekezdésében meghatározott törvényi szóhasználat figyelembe vételével pontosította, hogy a vádlott legkorábban a szabadságvesztés 2/3 részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A vádlott az elsőfokú ügydöntő határozat kihirdetését követően 2013. október 25. napján az előzetes letartóztatás megszüntetésével szabadlábra került, ezt a Fővárosi Ítéltábla az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítása érdekében a rendelkező részben feltüntette. A rendelkezésre álló iratok alapján pontosította a másodfokú bíróság a vádlott anyja nevét és egyéb lakóhelyével, tartózkodási helyével kapcsolatos adatait.

Az elsőfokú ítélet járulékos rendelkezései törvényesek.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék ítéletét a Be.372.§ (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyebekben a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés a Be.381.§ (1) és (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2014. év november hó 4. napján

Dr. Lassó Gábor
a tanács elnöke

Dr. Ujvári Ákos
előadó bíró

Dr. Fatalin Judit
bíró

A Fővárosi Törvényszék 10.B.1120/2011/24. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfok bíróság 2.Bf.454/2013/6. számú ítéletében írt változtatásokkal 2014. november hó 4. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Budapest, 2014. év november hó 4. napján

Dr. Lassó Gábor
a tanács elnöke